

Otázka: Obecní zřízení

Předmět: Veřejná správa, Společenské vědy

Přidal(a): Valeri

OBEC

- základním článkem územní samosprávy
- je samostatným právním subjektem
- reprezentuje veřejné zájmy a zájmy občanů
- obec se rozkládá na katastrálním území
- obec je územní celek, který má jedno nebo více katastrálních území, jež jsou vyznačena v územních plánech obce

Dle právní úpravy může vzniknout další obec:

- **a) sloučením dvou či více obcí, které spolu sousedí**
- **b) oddělením jedné či více místních částí od obce**
 - v případě odtržení musí mít vlastní katastrální území a alespoň 1000 obyvatel
- ekonomicky samostatný subjekt
- zřizovatelem obecní policie, neziskových organizací a obecních podniků
- vlastníkem majetku movitého a nemovitého
- správcem obecních a veřejných záležitostí
- vydavatelem zavazujících právních norem (obecní vyhlášky)
- obec se vyznačuje tím, že má své území, občany, funkce a název

MAJETEK OBCE

Vlastnictví majetku

- předpokladem existence územní samosprávy
- obec vlastní a spravuje movitý a nemovitý majetek
- **obecní majetek slouží k:**
 - veřejně prospěšným účelům (školy, nemocnice, divadla)
 - výkonu samosprávy (budova obecního úřadu)
 - dalším činnostem v obci (podnikání)

Struktura obecního majetku:

AKTIVA

- hmotný nemovitý (půda, objekty, lesy, stavby)
- hmotný movitý (zařízení, dopravní prostředky)
- nehmotný (software, licence)
- finanční (CP, akcie, dluhopisy)
- pohledávky
- majetková práva

PASIVA

- majetek pořízený zvláštních zdrojů (základní kapitál, zisk)
- majetek pořízený z cizích zdrojů (úvěr)

ÚZEMÍ OBCE

- má vnitřní část označením *intravilán* (část obce určená k obývání, je zabydlena, pozemky mají větší finanční hodnotu)
- má vnější část s označením *extravilán* (část obce tvořená pozemky, zemědělskou půdou, lesy, pozemky mají finanční hodnoty)
- **ÚJEZD JE VOJENSKÝ PROSTOR**, ve kterém platí zvláštní přepisy, je v působnosti Ministerstva obrany ČR, není obec se samosprávou a s obecním úřadem

OBČANÉ OBCE

- osoby s trvalým pobytem, čestným občanstvím
- PO, se sídlem na území obce
- ostatní FO a PO

Občané se podílejí na záležitostech obce:

- **PŘÍMO** (dobrovolná činnost v komisích OÚ, účastí v místním referendu, účastní na veřejných schůzích)
- **NEPŘÍMO** (prostřednictvím volených zástupců do zastupitelstva ve veřejných komunálních volbách)

FUNKCE OBCE

- **SAMOSPRÁVNÍ** (spravuje sama sebe a spravuje záležitosti obce, spravuje záležitosti občanů obce prostřednictvím svých zvolených orgánů)
- **STÁTNÍ** (je funkcí přenesenou, obec tak vykonává státní správu v rozsahu vymezeném zákonem – Zákon č. 128/2000 Sb., o obcích)

ČLENĚNÍ OBCÍ

1) PODLE POČTU OBYVATEL

- obec je základním útvarem pro sídla občanů s odlišným počtem obyvatel (jsou to vesnice, městys, město, krajské město, statutární město a hlavní město)

a) vesnice

- obec s malým počtem obyvatel (do 2000 obyvatel)
- nízkopodlažní budovy, náves, vysoký podíl zeleně, zaměstnání v zemědělství

b) městys

- historický titul
- něco mezi obcí a městem
- Zásada, Mladé Buky, Libštát, Velký Vřešťov

c) město

- více katastrálních území
- alespoň 3000 obyvatel
- velká hustota osídlení
- zaměstnaní v obchodu, průmyslu a službách
- poskytuje služby (vzdělávací, obchodní, správní, kulturní, dopravní)
- způsob života: neosobní vztahy (spíše profesionální), velký počet sociálně patologických jevů (zločinnost, prostituce, závislost)

d) okresní město

- dnes už neexistuje
- jedná se o sídlo se státními institucemi

e) krajské město

- sídlem správních a státních institucí
- dva druhy krajského členění (územní a samosprávné)
- dva typy krajských měst (8 těchto měst je krajským městem v obou významech a 13 krajských samosprávních měst)

f) statutární město

- vyhláškou statutárního města jsou zřízené městské obvody, městské části
- má několik katastrálních území
- spravováno magistrátem městem, který vykonává funkci úřadu s přenesenou a rozšířenou působností, v čele je primátor
- České Budějovice, Děčín, Karlovy Vary, HK, Liberec, Plzeň, Brno, Opava, Olomouc, Zlín

g) hlavní město Praha

- je hlavním městem, krajským městem, statutárním městem i obcí

- nevztahuje se na ní zákon o obcích
- členěna na 22 odvodů (Praha 1 - Praha 22) a 57 částí

2) PODLE ČINNOSTI OBECNÍCH ÚŘADŮ

a) obec a obecní úřad s výkonem správy v základním rozsahu (Obec I. stupně)

- plní základní samosprávnou funkci (malý počet obyvatel, obvykle jedno katastrální území)
- jednoduchá organizační struktura (nezřizuje odbory)

b) obec a obecní úřad s výkonem správy přenesené působnosti (Obec II. stupně)

- takto je označován úřad, který vykonává v rozsahu v jeho svěřením, zvláštní úkony ve správním obvodu určené právním předpisem (vede matriku)

c) obec a obecní úřad s výkonem správy rozšířené působnosti (Obec III. stupně)

- v ČR 205 obcí
- vykonávají potřebné agendy, které lidé nejčastěji využívají:
 - evidence obyvatel
 - vydávání OP, CD, řidičských průkazů, technických průkazů
 - evidence motorových vozidel, doprava a silniční hospodářství
 - živnostenská oprávnění
 - výplata sociálních dávek
 - péče o staré a zdravotně postižené
 - sociálně-právní ochrana dětí
 - státní správa lesů, myslivosti a rybářství
 - odpadové hospodářství, ochrana ŽP

OBEC JE INVESTOREM

- plánuje a rozděljuje investice
- provádí výstavbu
- spolupracuje s dodavateli a projektanty

- zajišťuje územní plánování v obci

OBECNÍ ROZPOČET

- je veřejný
- má stranu příjmovou (dotace, vlastní příjmy, poplatky)
- má stranu výdajovou (náklady na činnosti obce, činnosti obecního úřadu)

NÁZVY OBCÍ, ULIC A ČÍSLOVÁNÍ DOMŮ

- upravuje zákon o obcích
- MV ČR dává souhlas k názvu a změně názvu obce
- obec má oznamovací povinnost k příslušnému katastrálnímu úřadu (nové části obce, název obce)
- názvy se uvádí v jazyce českém, musí být jedinečný
- poškození, odstranění či zakrytí názvu je trestné
- v blízkosti názvu, nesmí být žádné jiné nápisy či názvy
- vlastník nemovitosti je povinen strpět připevnění tabulky s názvem

ČÍSLOVÁNÍ DOMŮ

- uzákoněno v době Marie Terezie (únor 1770)
- provádělo se s pomocí vojska
- začínalo se od nejdůležitějších staveb (fara, panské sídlo)
- v obcích se začínalo prvním domem po pravé straně

Evidenční číslo

- přiděluje se místo čísla popisného
- u staveb pro rekreaci, dočasnou evidence nebo budovy, které nevyžadují stavební povolení

- na žluté tabulce (0125)

Orientační číslo

- pro lepší orientaci na jedné straně ulice (např. 1,3,5,7)
- nejsou povinná a používají se spíše ve městech
- na červené tabulce, pod číslem popisným

Popisné číslo

- označuje se budova trvalého pobytu
- přiděluje ho obec
- tabulku s číslem je povinen připevnit na své náklady vlastník budovy
- kostely a kaple popisné číslo nemají
- bílé číslo na modrém pozadí

ÚŘAD OBCE

ODBORY

- výkonné orgány obecního úřadu, které obstarávají a spravují záležitosti obce
- počet odborů není taxativně stanoven
- Odbor finanční (zajišťuje hospodaření obce), Odbor školství, kultury a sportu (zajišťuje chod MŠ a ZŠ, chod kulturních a sportovních zařízení, péče o památky)

TAJEMNÍK

- zaměstnanec obecního úřadu s přenesenou působností
- řídí administrativní aparát
- zaměstnancem ve funkci ředitele
- zúčastňuje se zasedání rady a má poradní hlas

- je odpovědný obecnímu úřadu a starostovi (povinen plnit pokyny starosty, které vyplývají z usnesení zastupitelstva a rady)
- uzavírá pracovní smlouvy se zaměstnanci a ukončuje pracovní poměry
- řídí a kontroluje činnost zaměstnanců
- vydává spisový a skartační řád
- nesmí vykonávat funkci v politických stranách a hnutích